

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
TÜRKİYE İŞ KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

SAKARYA İLİ

2007 YILI

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SONUÇ RAPORU

ARAŞTIRMANIN KAPSAM VE AMACI

İşgücü piyasasında mevcut durumu ve değişimleri tespit ederek, bunların işgücü ihtiyacı üzerindeki etkilerini ortaya çıkarmak amacıyla kurumumuz tarafından işgücü piyasası araştırmasının yapılması kararlaştırılmış ve bu amaçla “*İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı*” geliştirilmiştir.

“İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” 7 sorudan oluşmaktadır. Araştırma alanı olarak SSK (devredilen) veri tabanı esas alınmıştır.

Bu çerçevede, 15 Ekim-30 Kasım 2007 tarihleri arasında, Türkiye’de 81 ilde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden tüm kamu ve özel işyerlerinde “İşgücü Piyasası Bilgileri Soru Kağıdı” uygulanmıştır.

Sakarya il sınırları içerisinde 50 ve daha fazla kişi istihdam eden **197 işyeri** tespit edilmiştir. Bu işyerlerinden **191**’ine anket uygulanmıştır. Gerçekleştirilen anket sayısının toplam iş yeri sayısına oranı **% 97**’dir.

Anket çalışmasında; meslek sınıflandırması ISCO 88’e göre, iktisadi faaliyet kolları sınıflandırması ise, EFİS’e (Nace Rev. 1.1) göre yapılmıştır.

Yapılan anketle birlikte;

- Çalışanların ve açık işlerin meslekler ve sektörler itibariyle sayısı,
- İhtiyaç duyulan mesleklerin eğitim düzeyleri itibariyle dağılımı,
- Temininde güçlük çekilen meslekler ve
- Önümüzdeki dönem istihdamında artış ya da azalış beklenen meslekler, tespit edilmiştir.

81 il düzeyinde tespit edilen sonuçlar, iller ve Türkiye geneli itibariyle raporlaştırılmıştır. Sonuçların; İl İstihdam Kurulunun, İl Müdürlüğümüzün ve diğer kullanıcıların çalışmalarına yardımcı olacağı düşünülmektedir. Zamanını ayırarak anketimizi cevaplayan tüm işverenlerimize ve anketlerin uygulanmasında emeği geçen Sakarya İl Müdürlüğü çalışanlarına teşekkür ederiz.

TABLO 1: ÇALIŞANLARIN SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI				
SEKTÖR	İŞYERİ SAYISI	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Ulaşım araçları imalatı	8	5871	167	6038
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	17	3025	723	3748
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	12	1879	1853	3732
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	19	2468	520	2988
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	9	2581	284	2865
Makine ve teçhizat imalatı	7	2290	117	2407
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	9	1982	84	2066
Kamu yönetimi ve savunma, zorunlu sosyal güvenlik	12	1670	137	1807
Elektrikli ve optik donanım imalatı	6	687	840	1527
Toptan ve perakende ticaret	14	1144	354	1498
İnşaat	14	1156	68	1224
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	7	1153	66	1219
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	10	1039	163	1202
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	5	1053	82	1135
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	8	1057	71	1128
Oteller ve lokantalar	9	806	131	937
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	3	728	94	822
Eğitim	5	482	218	700
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	4	379	65	444
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	2	161	239	400
Ağaç ürünleri imalatı	2	355	22	377
Mali aracı kuruluşların faaliyetleri	3	188	93	281
Tarım, avcılık ve ormancılık	3	196	36	232
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocak.	2	140	65	205
Enerji veren madenlerin madenciliği ve taşocakçılığı	1	91	1	92
TOPLAM	191	32581	6493	39074

Tarım sektöründe 3, Sanayi sektöründe 93, İnşaat sektöründe 14 ve Hizmetler sektöründe 81 işyeri olmak üzere toplam 191 adet kayıtlı 50 ve daha fazla kişi istihdam eden işyerine anket uygulanmıştır.

Çalışanların % 15,5'i Ulaşım Araçları İmalatı sektöründe çalışmaktadır. Çalışanların % 83,4'ü erkek, % 16,6'sı kadındır.

Erkeklerin % 18'i Ulaşım Araçları İmalatı sektöründe çalışmaktadır.

Kadınların % 28,5'i Tekstil sektöründe, % 12,9'u Elektrikli ve Optik Donanım İmalatı sektöründe çalışmaktadır. Sağlık İşleri ve Sosyal Hizmetler sektöründe çalışan kadın sayısı erkek çalışan sayısından fazladır.

TABLO 2: ÇALIŞANLARIN MESLEKLERİNE GÖRE DAĞILIMI

MESLEKLER	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Beden İşçisi (Genel)	8172	1567	9739
Tamirci-Makinist (Dizel motor) (Motorlu Araçlar Hariç)	2928	11	2939
Büro Memuru (Genel)	1998	749	2747
Diğer Lastik İmalat İşçileri	1346	0	1346
Beden İşçisi (Temizlik)	868	263	1131
Tesviyeci	1066	0	1066
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçi.	380	653	1033
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	867	104	971
Güvenlik Görevlisi	731	22	753
Temizlik Görevlisi	583	144	727
İthalat-İhracat Meslek Elemanı	432	214	646
Meydancı	153	368	521
Yazılım Mühendisi	418	27	445
Elektrik Teknisyeni (Genel)	423	1	424
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	131	288	419
Taksi Şoförü	384	0	384
Kalite Kontrolcü	150	231	381
Kamyon ve Kamyonet Şoförü (Şehir içi)	376	0	376
Boyacı	368	0	368
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	331	0	331
Makine Teknisyeni (Genel)	296	25	321
Elektronik Montörü (Genel)	315	4	319
Metal Mamuller Montaj İşçisi	316	0	316
Şoför (Yük Tasıma)	265	0	265
Diğer Öğretmenler	128	118	246
Elektrik Teknikeri	238	0	238
Satış Elemanı	192	42	234
Metal İşleri Teknisyeni	222	1	223
Mobilya Döşemecisi	213	5	218
Pazarlamacı	149	68	217
Garson (Servis Elemanı)	188	24	212
Makine Mühendisi (Genel)	204	7	211
Tıbbi Sekreter	79	128	207
Mekanik Bakım-Onarımcı	189	16	205
Makine Teknikeri	172	22	194
Aşçı	167	15	182
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	136	33	169
Yönetici (Bankalar ve Diğer Mali Müesseseler)	143	25	168
Oksi-Gaz Kaynakçısı	162	0	162
Bulaşıkçı (Steward)	91	54	145

Çalışanların mesleklerine göre dağılımında en fazla çalışanın bulunduğu ilk 40 meslek Tablo 2’de gösterilmiştir.

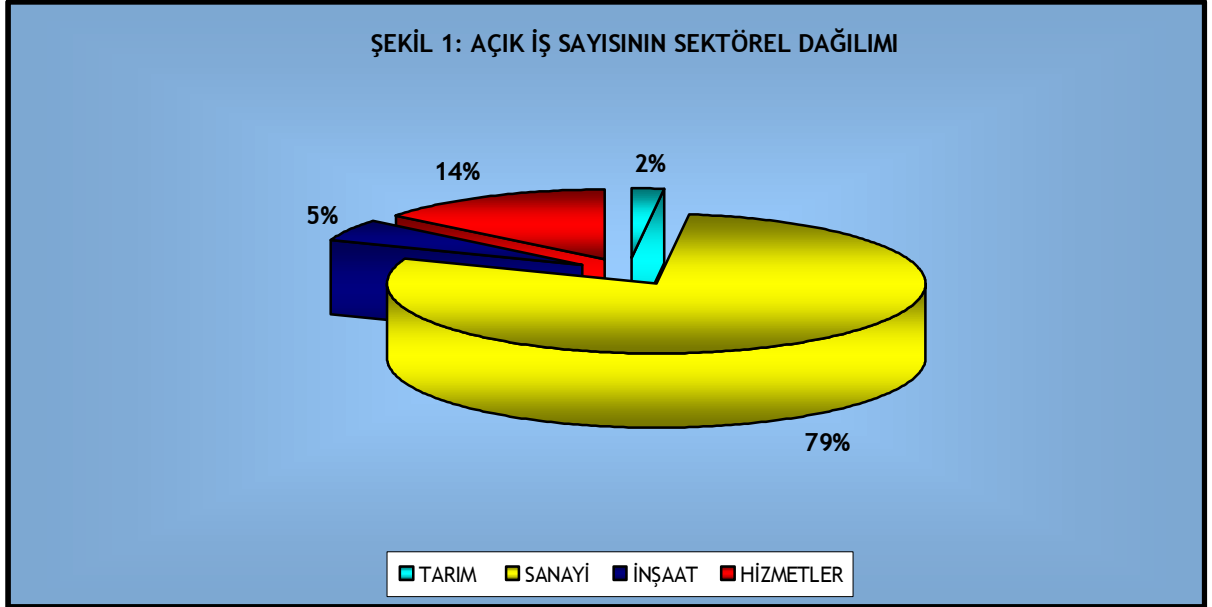
İlk sıralarda Beden İşçisi (Genel), Tamirci-Makinist, Büro Memuru ve Lastik İşçisi mesleklerinde çalışanlar bulunmaktadır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek Beden İşçisi (Genel)dir.

TABLO 3: MESLEKLERE GÖRE AÇIK İŞ SAYISI	
MESLEKLER	AÇIK İŞ SAYISI
Oksi-Gaz Kaynakçısı	73
Beden İşçisi (Genel)	70
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	50
Pres Operatörü (Yağ)	30
Elektrik Teknisyeni (Genel)	20
Makine Montajcısı (Genel)	20
Oto Boyacı	20
Makineci (Dikiş)	12
Metal İşleri Teknisyeni	12
Bilet Satış Elemanı (Gişe/Banko)	10
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	10
Elektrik Ve Elektronik Malzemeleri Satış Elemanı	10
Elektrikçi (Genel)	10
Garson (Servis Elemanı)	10
Mekanik Bakım-Onarımcı	10
Oto Kaportacı	10
Plastik Enjeksiyon Kalıplama Makinesi Operatörü	10
Pres Tezgahı Operatörü	10
Şoför (Yük Tasıma)	10
Tesviyeci	10
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	8
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	7
Güvenlik Görevlisi	6
Acil Tıp Teknisyeni	5
Argon Kaynakçısı (Tıg Kaynakçısı)	5
Beton Ve Betonarme Kalıpçısı	5
Diğer Metal Döküm Kalıpçıları ve Maça Yapıcıları	5
Duvarcı	5
Ebe	5
Elektrik Panosu Montörü	5
Gaz Altı Kaynakçısı	5
Grafik Tasarımcısı	5
Hemşire (Genel)	5

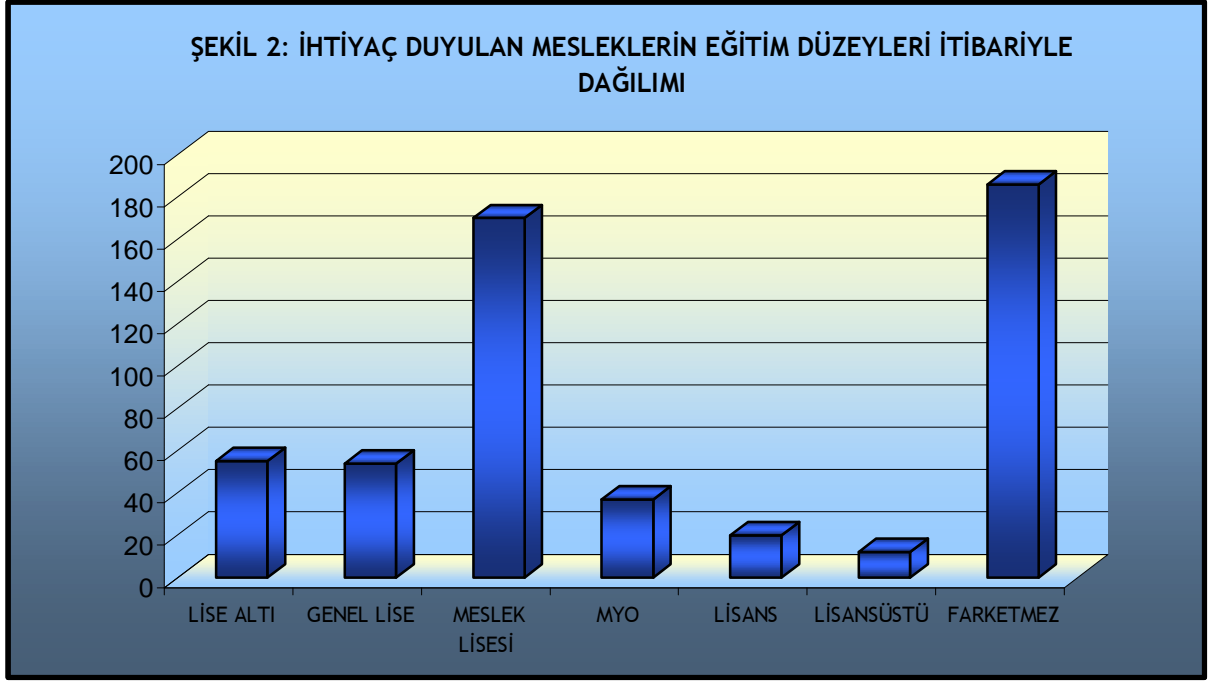
Makine Teknisyeni (Genel)	5
Radyoloji Teknisyeni (Radyasyon Onkolojisi)	5
Sıvacı	5
Diğer	31
TOPLAM	534

Anketin yapıldığı zamanda işyerlerinin ihtiyaç duyduğu eleman sayısını ve mesleklerini gösteren tablo yukarıda yer almaktadır.

Mevcut açık işlerde en fazla eleman talep edilen meslekler Oksi-Gaz Kaynakçısı, Beden İşçisi, dokumacı ve Pres Operatörüdür. Açık işlerin % 13,7'si Oksi-Gaz Kaynakçısıdır. İstenen açık işlerde herhangi bir sektör ön plana çıkmamaktadır. Çeşitli mesleklerde eleman ihtiyacı çekilmektedir. Açık işlerin önemli bir kısmının nitelik gerektiren meslekler olması dikkat çekici diğer bir noktadır.

Açık işlerin % 79'u Sanayi sektöründe, % 14'ü Hizmetler sektörün, % 5'i İnşaat sektöründe, % 2'si Tarım sektöründedir.

Mevcut açık işlerde istenen eğitim durumlarına bakarsak; açık işler için en çok meslek lisesi mezunları tercih edilmektedir. Açık işlerin % 79'unun Sanayi sektöründe olması meslek lisesi mezunlarının tercih edilmesini sebep olmuştur. Çıracılık eğitim merkezlerinden mezun olanların tercih edilmemesi dikkat çekici bir noktadır.

Nitelik gerektirmeyen mesleklerdeki açık işler için, eğitim durumu seçeneği genellikle fark etmez olarak işaretlenmiştir.

Temininde güçlük çekilen meslekler ve bu mesleklerde ihtiyaç duyulan kişi sayısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

TABLO 4: TEMİNİNDE GÜÇLÜK ÇEKİLEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Oksi-Gaz Kaynakçısı	76
Güvenlik Görevlisi	75
Beden İşçisi (Genel)	65
Makineci (Dikiş)	60
Örgü Makinesi Operatörü	50
Oto Boyacı	43
Gaz Altı Kaynakçısı	42
Temizlik Görevlisi	30
Elektrik Teknisyeni (Genel)	27
Garson (Servis Elemanı)	25
Pres Operatörü (Yağ)	25

İŞGÜCÜ PİYASASI ARAŞTIRMASI SAKARYA İLİ SONUÇ RAPORU

Mobilya Döşemecisi	18
Elektrik Teknikeri	17
Mekanik Bakım-Onarımcı	17
Forklift Operatörü	16
Elektrikçi (Genel)	15
Seyahat Acentesi Memuru	15
Ütücü	15
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	13
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	12
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	11
Kasap	10
Kepçeli Araç Operatörü	10
Kurye	10
Metal İşleri Teknisyeni	10
Metal Pres Operatörü	10
Modelci (Makine Modelcisi)	10
Aşçı	9
Makine Mühendisi (Genel)	9
Kalite Kontrol Teknisyeni	8
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	7
Muhasebeci	6
Acil Tıp Teknisyeni	5
Bulaşıkçı (Steward)	5
Dantel Dokuyucu (Otomatik Tezgah)	5
Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçileri	5
Diğer Metal Döküm Kalıpcıları ve Maça Yapıcıları	5
Dikiş Makinesi Operatörü (Kumaş)	5
Doğalgaz Tesisat Teknisyeni	5
Dokumacı (Dokuma Makineleri Operatörü)	5
Ebe	5
Elektrik Ve Elektronik Malzemeleri Satış Elemanı	5
Gıda Teknikeri	5
Hemşire (Genel)	5
İnşaat Kalıpcısı (Ahşap)	5
Makine Teknikeri	5
Makinatocu	5
Makine Teknisyeni (Genel)	5
Mobilya İmalatçısı	5
Pres Tezgahı Operatörü	5
Diğer	43
TOPLAM	899

En çok temininde güçlük çekilen meslekler Oksi-Gaz Kaynakçısı, Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Örgü Makinesi Operatörüdür.

Temininde güçlük çekilen meslekler genelde nitelik gerektiren mesleklerdir. İstisnai olarak işverenler, Beden İşçisi, Temizlik Görevlisi ve Bulaşıkçı olarak toplam 100 kişinin bulunmasında güçlük çektiklerini ifade etmişlerdir.

En fazla açık iş verilen meslekler ile en çok temininde güçlük çekilen meslekler arasında paralellik olduğu görülmektedir.

TABLO 5: 12 AY SONRA İSTİHDAM ARTIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Oksi-Gaz Kaynakçısı	160
Güvenlik Görevlisi	100
Soğuk Kaynak İşçisi	100
Beden İşçisi (Bina İnşaatı)	90
Beden İşçisi (Genel)	50
Diğer İmalat ve İlgili İşçiler (Elle)	50
Pres Operatörü (Yağ)	50
Gaz Altı Kaynakçısı	46
Elektrik Teknisyeni (Genel)	43
Oto Boyacı	42
Betonarme Demircisi	40
Kasap	30
Mobilya ve Dekorasyon Teknikeri	30
Şoför (Yük Tasıma)	30
İnşaat Kalıpçısı (Ahşap)	25
Tamirci-Makinist (Fabrika Bakımı)	25
Satış Elemanı	23
Makine Teknisyeni (Genel)	22
Metal Pres Operatörü	20
Mobilya Döşemecisi	20
Temizlik Görevlisi	20
Ütücü	20
Servis Garsonu	18
Torna Tezgahı Operatörü (Tornacı)	18
Elektrik Teknikeri	17
Oksijen ve Elektrik Kaynakçısı (Genel)	17
Mekanik Bakım-Onarımcı	16
Hemşire (Genel)	15
Forklift Operatörü	14
CNC Tezgah Operatörü	12
Argon Kaynakçısı (Tiğ Kaynakçısı)	10
Diğer Elektrik Mühendisleri	10

Diğer Elektrikli Eşya Montajcıları ve İlgili Elektrik İşçileri	10
Duvarcı	10
Ebe	10
Elektrikçi (Genel)	10
Gıda Teknikeri	10
Kalite Kontrol Teknisyeni	10
Makineci (Dikiş)	10
Metal Levha İşçisi (Genel)	10
Plastik Mamuller Montaj İşçisi	10
Plastik Rekonstrüktif Ve Estetik Cerrahi Uzmanı	10
Pres Tezgahı Operatörü	10
Seyahat Acentesi Memuru	10
Oto Kaportacı	7
Makine Mühendisi (Genel)	6
Acil Tıp Teknisyeni	5
Diğer Elektrik Tesisatçıları	5
Diğer Kimyagerler	5
Diğer Metal Döküm Kalıpçıları ve Maça Yapıcıları	5
Elektrik Ve Elektronik Malzemeleri Satış Elemanı	5
Kimya Mühendisi (Genel)	5
Makine Montajcısı (Genel)	5
Makine Teknisyeni (Motor ve Makine)	5
Marangoz (Genel)	5
Metal İşleri Teknisyeni	5
Mobilya İmalatçısı	5
Radyoloji Teknisyeni (Radyasyon Onkolojisi)	5
Saç Röle Makinesi İşçisi	5
Tesviyeci	5
Diğer	16
TOPLAM	1402

Anket düzenlendikten 12 ay sonra, çalışan sayısında artış beklenen meslekler ve hangi meslekte ne kadar artış beklendiği yukarıdaki tabloda gösterilmiştir. Bu tablo bize bir anlamda 12 ay sonraki beklenen açık işleri vermektedir.

İstihdamında en çok artış beklenen meslekler Oksi-Gaz Kaynakçısı, Güvenlik Görevlisi, Soğuk Kaynak İşçisi, İnşaat İşçisidir. İstihdam artışının % 11,4'ü Oksi-Gaz Kaynakçısı mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

Artış beklenen meslekler genellikle nitelik gerektiren mesleklerdir. Bunun içinde bugünden önlem alınmalı ve bu mesleklerle ilgili eleman yetiştirilmelidir. Tabi ki Hemşire, Öğretmen, Doktor, Mühendis gibi açık bulunan mesleklerde kısa vadede önlem almak mümkün olamamaktadır. Ancak mesleki ve teknik eğitim ile kısa sürede eleman yetiştirilebilecek mesleklere ağırlık verilebilir.

TABLO 6: 12 AY SONRA İSTİHDAM AZALIŞI BEKLENEN MESLEKLER	
MESLEKLER	SAYI
Kepçeli Araç Operatörü	-10
Üretim Paneli Kontrol Operatörü	-40
TOPLAM	-50

Anketin uygulanmasından 12 ay sonra azalış beklenen meslekler yukarıdaki tabloda gösterilmiştir.

İstihdamında azalış beklenen meslekler Üretim Paneli Kontrol Operatörü ve Kepçeli Araç Operatörüdür.

TABLO 7: 12 AY SONRA İSTİHDAMDAMDA BEKLENEN SEKTÖREL DEĞİŞİM	
SEKTÖR	SAYI
Ulaşım araçları imalatı	245
Makine ve teçhizat imalatı	193
Gıda ürünleri, içecek ve tütün imalatı	169
Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı	130
Gayrimenkul, kiralama ve iş faaliyetleri	70
Tekstil ve tekstil ürünleri imalatı	69
Ana metal ve fabrikasyon metal ürünleri imalatı	63
Toptan ve perakende ticaret	63
İnşaat	58
Başka yerde sınıflandırılmamış imalatlar	55
Ulaştırma, depolama ve haberleşme	40
Sağlık işleri ve sosyal hizmetler	35
Diğer sosyal, toplumsal ve kişisel hizmet faaliyetleri	30
Elektrik, gaz, buhar ve sıcak su üretimi ve dağıtımı	30
Elektrikli ve optik donanım imalatı	26
Enerji üreten maddeler hariç madencilik ve taşocakçılığı	25
Kimyasal madde ve ürünler ile suni elyaf imalatı	20
Oteller ve lokantalar	18
Ağaç ürünleri imalatı	10
Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı	3
TOPLAM	1352

İstihdam artışı veya azalışı beklenen mesleklerin sektörel dağılımına bakıldığında; en fazla istihdam artışı beklenen sektörlerin; Ulaşım Araçları İmalatı, Makine Teçhizat İmalatı, Gıda ile Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı olduğu görülmektedir. İstihdam azalışı beklenen sektör bulunmamaktadır.

Anket düzenlendikten 12 ay sonra meslekler bazında öngörülen net istihdam artışından net istihdam azalışı çıkarıldığında, istihdamın 1.352 kişi artacağı beklenmektedir.

İstihdamın bir yıl sonra % 3,5 oranında artacağı öngörülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Anket yapılan işyerlerinin % 2'si Tarım sektöründe, % 49'u Sanayi sektöründe, % 7'si İnşaat sektöründe, % 42'si Hizmetler sektöründe faaliyet göstermektedir. Çalışanların % 83'ü erkek iken, % 17'si kadındır. Erkeklerin ve kadınların en çok çalıştığı meslek "**Beden İşçisi(Genel)**" dir.

12 ay sonra toplam istihdamın % 3,5 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

Anketin yapıldığı dönemde **534 açık iş** tespit edilmiştir. En fazla açık iş Oksi-Gaz Kaynakçısı, Beden İşçisi, Dokumacı ve Pres Operatörü mesleklerindedir. Açık işlerin % 13,7'si Oksi-Gaz Kaynakçısıdır.

En çok temininde güçlük çekilen meslekler, Oksi-Gaz Kaynakçısı, Güvenlik Görevlisi, Beden İşçisi (Genel), Makineci (Dikiş), Örgü Makinesi Operatörüdür.

İstihdamında en fazla artış beklenen meslekler, Oksi-Gaz Kaynakçısı, Güvenlik Görevlisi, Soğuk Kaynak İşçisi, İnşaat İşçisi ve Beden İşçisidir. İstihdam artışının % 11,4'ünün Oksi-Gaz Kaynakçısı mesleğinde olacağı öngörülmüştür.

İstihdamında azalış beklenenler; Üretim Paneli Kontrol Operatörü ve Kepçeli Araç Operatörü meslekleridir.

Sektörel olarak en fazla istihdam artışının Ulaşım Araçları İmalatı, Makine Teçhizat İmalatı, Gıda ile Plastik ve Kauçuk Ürünleri İmalatı sektörlerinde olacağı beklenmektedir. İstihdam azalışı beklenen herhangi bir sektör bulunmamaktadır.

Açık işler, temininde güçlük çekilen meslekler ve istihdamında artış beklenen mesleklerin birbirlerine paralel oldukları görülmektedir. Bu üç alanda da ilk sırada Oksi-Gaz Kaynakçısı bulunmaktadır. Ancak hiçbir meslek tek başına ön plana çıkmamaktadır. Gerek açık işler, gerekse temininde güçlük çekilen meslekler ve istihdamında artış beklenen meslekler birçok mesleğe dağılmıştır. İhtiyaç duyulan meslekler genellikle nitelik ve mesleki beceri gerektiren mesleklerdir.

Bu kapsamda Aktif İstihdam Politikaları, işgücü ihtiyacı duyulan ve temininde güçlük çekilen mesleklere yöneltilmelidir. İşgücü ihtiyacı duyulan mesleklerde mesleki eğitim kursları açılmalı ve bu kurslarda işgücü piyasasının aradığı nitelik ve becerilere yönelik eğitim verilmelidir. İş ve Meslek Danışmanlığı faaliyetleri ile işsizler ve öğrenciler işgücü piyasasının eleman ihtiyacı duyduğu mesleklere yönlendirilmelidir.